

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.4.2014.
COM(2014) 212 final

2014/0120 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2014) 123 final}

{SWD(2014) 124 final}

{SWD(2014) 125 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Poboljšanje poslovnog okruženja za sva trgovačka društva, a posebno za mala i srednja poduzeća, jedan je od glavnih prioriteta desetogodišnje strategije rasta Europske unije, Europa 2020.¹ – učiniti poslovanje jednostavnijim i boljim. Niz mjera od važnosti za mala i srednja poduzeća izneseno je u Komunikaciji „Industrijska politika za razdoblje globalizacije”², jednoj od sedam ključnih inicijativa strategije Europa 2020. Revizijom Akta o malom poduzetništvu³ i Aktova o jedinstvenom tržištu I.⁴ i II.⁵ obuhvaćene su i mjere namijenjene poboljšanju pristupa financiranju i daljnjem smanjenju troškova poslovanja u Europi.

Trgovačka društva aktivno prekogranično poslovanje smatraju skupim i otežanim i samo mali broj malih i srednjih poduzeća ulaže u inozemstvu. Razlozi za to uključuju raznolikost nacionalnih zakonodavstava, posebno razlike među nacionalnim pravima trgovačkih društava, i nedostatak povjerenja u strana trgovačka društva među potrošačima i poslovnim partnerima. Da bi se prevladao nedostatak povjerenja, trgovačka društva često osnivaju društva kćeri u drugim državama članicama. Prednost je toga to što potrošačima mogu osigurati robnu marku i ugled matičnog društva, istovremeno im nudeći sigurnost poslovanja s trgovačkim društvom koje ima pravni status nacionalnog, a ne stranog trgovačkog društva. Osnivanje trgovačkog društva u inozemstvu uključuje, među ostalim, troškove ispunjavanja pravnih i administrativnih zahtjeva u drugim zemljama koji se često razlikuju od onoga na što su trgovačka društva naviknuta u „matičnoj državi”. Ti su troškovi (uključujući dodatno potrebno pravno savjetovanje i prijevod) vjerojatno posebno veliki za grupe trgovačkih društava s obzirom na to da je svako matično društvo, a posebno matično društvo malih i srednjih poduzeća, trenutačno suočeno s različitim zahtjevima za svaku zemlju u kojoj želi osnovati društvo kćer.

Europska mala i srednja poduzeća imaju bitnu ulogu u jačanju gospodarstva Europske unije. Međutim, i dalje su suočena s nizom prepreka koja ometaju njihov potpun razvoj u okviru unutarnjeg tržišta i time ih sprječavaju da daju svoj puni potencijalni doprinos gospodarstvu Europske unije.

Europska komisija usmjerila se na rješavanje pitanja tih troškova u svojem prijedlogu o statutu europskog privatnog trgovačkog društva (SPE) iz 2008.⁶ Cilj prijedloga bio je ponuditi malim i srednjim poduzećima instrument kojim bi se olakšale njihove prekogranične djelatnosti, koji bi bio jednostavan, fleksibilan i jedinstven u svim državama članicama. Izdan je kao odgovor na niz poziva poduzeća na stvaranje istinskog europskog oblika društva s ograničenom odgovornošću. Međutim, unatoč snažnoj potpori poslovne zajednice, nije moguće pronaći kompromis kojim se omogućuje jednoglasno donošenje statuta među državama članicama. Komisija je odlučila povući prijedlog o SPE-u (izvršavanje Programa primjerenosti i učinkovitosti propisa (REFIT)⁷) i umjesto toga objavila je da će sastaviti prijedlog alternativne mjere namijenjene rješavanju barem nekih problema na koje je bio

¹ COM(2010) 2020, 3.3.2010.

² COM(2010) 614.

³ COM(2011) 78, 23.2.2011.

⁴ COM(2011) 206, 13.4.2011.

⁵ COM(2012) 573, 3.10.2012.

⁶ Prijedlog Uredbe Vijeća o statutu europskog privatnog društva, COM(2008) 396.

⁷ Povlačenje prijedloga o SPE-u navedeno je u prilogu Komunikaciji o „Primjerenosti i učinkovitosti propisa (REFIT): zaključci i sljedeći koraci”, COM(2013) 685, 2.10.2013.

usmjeren SPE. Taj je pristup usklađen s Akcijskim planom o europskom pravu trgovačkih društava i upravljanju poduzećima⁸ iz 2012. kojim je ponovno potvrđena posvećenost Komisije u smislu pokretanja ostalih inicijativa, nastavno na prijedlog SPE-a, da bi se poboljšale prekogranične mogućnosti za mala i srednja poduzeća.

Ukupni cilj ovog prijedloga, kojim se pruža alternativni pristup SPE-u, jest svakom potencijalnom osnivaču trgovačkog društva, a posebno u slučaju malih i srednjih poduzeća, olakšati osnivanje trgovačkih društava u inozemstvu. To bi trebalo potaknuti i promicati poduzetništvo i dovesti do povećanja rasta, inovacija i radnih mjesta u Europskoj uniji.

Prijedlogom bi se olakšale prekogranične djelatnosti trgovačkih društava, zahtijevajući od država članica da u svojim pravnim sustavima predvide oblik nacionalnog prava trgovačkih društava koji bi slijedio ista pravila u svim državama članicama i imao kraticu na razini Europske unije – SUP (*Societas Unius Personae*). Bio bi uspostavljen i poslovao bi u skladu s usklađenim pravilima u svim državama članicama, što bi trebalo smanjiti troškove osnivanja i operativne troškove. Troškove bi se posebno moglo smanjiti s pomoću usklađenog postupka registracije, mogućnošću elektroničke registracije jedinstvenim obrascem za društvene ugovore i malim iznosom temeljnog kapitala potrebnog za osnivanje društva. Vjerovnici bi bili zaštićeni obvezom nametnutom upraviteljima SUP-a (i u pojedinim slučajevima jedinom članu SUP-a) u vezi s nadzorom raspodjela. Kako bi se poduzećima omogućilo da iskoriste sve koristi unutarnjeg tržišta, države članice ne bi trebale zahtijevati da se registrirano sjedište SUP-a i njegova središnja uprava nužno nalaze u istoj državi članici.

Komisija se paralelno s ovim prijedlogom bavi i poslovima poboljšanja pravne sigurnosti za trgovačka društva i, općenitije, poslovima povezanim s pravom primjenjivim na njih pri poslovanju u ostalim državama članicama, u skladu sa Stockholmskim programom Europskog vijeća iz 2009. o otvorenoj i sigurnoj Europi koja služi građanima i štiti ih⁹.

Ovim će se prijedlogom nakon njegova donošenja staviti izvan snage Direktiva 2009/102/EZ i izmijeniti Uredba 1024/212¹⁰ kako bi se omogućila uporaba Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI).

2. SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENA UTJECAJA

Inicijativa se temelji na istraživanju provedenom tijekom pripreme prethodnih inicijativa Europske unije poput prijedloga o SPE-u iz 2008. i na nizu relevantnih savjetovanja i rasprava koji su održani nakon iznošenja ovog prijedloga.

Kao dio procesa razmatranja budućeg prava trgovačkih društava Europske unije, stručnjaci Skupine za razmatranje prava trgovačkih društava u travnju 2011. objavili su izvješće koje sadržava niz preporuka.¹¹ Izvješćem se pozivalo na povećane napore kako bi se pojednostavio pravni sustav primjenjiv na mala i srednja poduzeća. U njemu je posebno istaknuta potreba za pojednostavnjenjem formalnosti prije samog osnivanja trgovačkog društva (npr. registracija,

⁸ COM(2012) 740, 12.12.2012.; „Akcijski plan: europsko pravo trgovačkih društava i upravljanja poduzećima – moderni pravni okvir za angažiranje imatelje udjela i održiva trgovačka društva”.

⁹ Stockholmski program – Otvorena i sigurna Europa koja služi građanima i štiti ih (2010/C115/01)

¹⁰ Uredba (EZ) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) (SL L316, 14.11.2012., str. 1.).

¹¹ Izvješće Skupine za razmatranje:

http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/modern/reflectiongroup_report_en.pdf.

pristup postupcima koji se odvijaju elektronički). U izvješću je predloženo i uvođenje pojednostavnjenog obrasca za trgovačka društva s jednim članom diljem Europske unije, kojim bi se novim poduzećima (*start-ups*) s jednim imateljem udjela i holding društvima s društvima kćerima u potpunom vlasništvu omogućilo smanjenje troškova transakcija i izbjegle nepotrebne formalnosti.

Na temelju ovog izvješća Komisija je u veljači 2012. pokrenula opsežno javno savjetovanje o budućem europskom pravu trgovačkih društava. Zaključak je uključivao mišljenja zainteresiranih strana o mogućim mjerama pružanja daljnje potpore europskim malim i srednjim poduzećima na razini Europske unije. Primljeno je gotovo 500 odgovora od širokog raspona zainteresiranih strana, uključujući javna tijela, sindikate, gospodarske udruge, ulagače, pripadnike akademske zajednice i pojedince. Većina je podupirala mjere Komisije kojima se podržavaju mala i srednja poduzeća, no stajališta su se razlikovala u smislu sredstava za ostvarenje cilja. Komisija je imala koristi i od doprinosa stručnjaka za pravo trgovačkih društava koji su bili dio Skupine za razmatranje, npr. u vezi sa savjetovanjem o ključnim aspektima potencijalne buduće Direktive o trgovačkim društvima s jednim članom.

Detaljnije javno elektroničko savjetovanje o trgovačkim društvima s jednim članom pokrenuto je u lipnju 2013.¹², ispitujući bi li se usklađivanjem nacionalnih pravila za trgovačka društva s jednim članom mogla trgovačkim društvima, a posebno malim i srednjim poduzećima, osigurati jednostavnija i fleksibilnija pravila i smanjiti njihovi troškovi. Primljena su ukupno 242 odgovora od širokog raspona zainteresiranih strana, uključujući javna tijela, sindikate, gospodarske udruge, sveučilišta i pojedince. Od ispitanika koji su izrazili svoje mišljenje, njih 62 % smatralo je da bi se usklađivanjem pravila za društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom mogle olakšati prekogranične djelatnosti malih i srednjih poduzeća; 64 % smatralo je da bi u takvu inicijativu trebala biti uključena pravila povezana s elektroničkom registracijom standardiziranim obrascem za registraciju diljem Europske unije.

Dana 13. rujna 2013. Glavna uprava Komisije za unutarnje tržište i usluge sastala se s nizom predstavnika poduzeća iz Europske unije¹³. Većina sudionika podržala je inicijativu, naglašavajući pozitivan utjecaj koji bi mogla imati na trgovačka društva u Europskoj uniji. Međutim, istaknuli su da navedenu inicijativu ne bi trebalo smatrati potpuno razvijenom alternativom SPE-u i da bi trebalo nastaviti s naporima usmjerenima prema SPE-u.

I ostale zainteresirane strane, poput javnih bilježnika, uglavnom su podržale inicijativu, ali su izrazili niz zabrinutosti, posebno u vezi sa sigurnošću elektroničke registracije trgovačkih društava i potrebom za jamstvom odgovarajuće razine nadzora nad postupkom. Osim toga, neke su zainteresirane strane izrazile mišljenje da bi smanjenje minimalnog kapitalnog zahtjeva trebalo biti popraćeno odgovarajućim mjerama, npr. provjerom solventnosti ili ograničenjima raspodjele dividendi.

U okviru procjene utjecaja koju je provela Komisija, na samom se početku odbacuje niz opcija (posebno uvođenje novog nadnacionalnog pravnog oblika; usklađivanje prava trgovačkih društava povezanog s osnivanjem društava kćeri samo s malim i srednjim poduzećima kao osnivačima ili u obliku dioničkih društava i društava s ograničenom odgovornošću) zbog njihove neprovedivosti i/ili manjka potpore zainteresiranih strana.

¹² http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/single-member-private-companies.

¹³ *Business Europe, Council of Notaries of the EU, European Small Business Alliance, Council of Bars and Law Societies of Europe, Chambre de Commerce et d'Industrie de région Paris et Ile-de-France, Association Nationale des Sociétés par Actions i Eurochambers.*

Opcijama razmotrenim nakon procjene predviđeno je sastavljanje oblika nacionalnog prava trgovačkih društava za društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom s usklađenim uvjetima, posebno u odnosu na proces registracije i minimalni kapitalni zahtjev.

Odabrana je opcija politike kojom bi se pružila mogućnost elektroničke registracije, uz standardni obrazac za društvene ugovore i minimalni kapitalni zahtjev od 1 EUR, popraćena provjerom bilance stanja i potvrdom o solventnosti. U usporedbi s ostalim opcijama politike, navedena pruža najbolje sveobuhvatno rješenje, izmjereno prema njezinoj učinkovitosti ostvarivanja ciljeva (posebno smanjenja troškova za trgovačka društva), njezinom djelotvornosti i razini usklađenosti s politikama Europske unije.

Odbor za ocjenu utjecaja donio je ukupno pozitivno mišljenje o procjeni utjecaja 20. studenoga 2013. Primjedbe primljene od Odbora rezultirale su izmjenom odjeljaka povezanih s definicijom problema i prikazom problema, veličinom tržišta te opcijama politike i njihovim utjecajima. Osim toga, opis situacije u državama članicama pretvoren je u tablice i dodan je sažetak rezultata elektroničkoga savjetovanja tijekom 2013. Procjena utjecaja, posebno nakon mišljenja Odbora za ocjenu utjecaja, uključuje opcije u vezi s minimalnim kapitalnim zahtjevom i zaštitom vjerovnika te elektroničkom registracijom i uporabom jedinstvenog obrasca za društvene ugovore. Štoviše, veličina dotičnog tržišta vidljivije je prikazana u procjeni utjecaja: u Europskoj uniji prisutno je oko 21 milijun malih i srednjih poduzeća od kojih otprilike 12 milijuna čine društva s ograničenom odgovornošću, a otprilike polovina njih (5,2 milijuna) društva su s ograničenom odgovornošću s jednim članom.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Pravna osnova, supsidijarnost i proporcionalnost

Prijedlog se temelji na članku 50. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) koji predstavlja pravnu osnovu nadležnosti Europske unije da djeluje u području prava trgovačkih društava. Člankom 50. stavkom 2. točkom (f) UFEU-a posebno je predviđeno postupno ukidanje ograničenja slobode poslovnog nastana u odnosu na uvjete za osnivanje društava kćeri.

Nacrtom prijedloga nije uspostavljen novi nadnacionalni pravni oblik za trgovačko društvo s jednim članom, nego se njime pridonosi postupnom ukidanju ograničenja slobode poslovnog nastana u odnosu na uvjete za osnivanje društava kćeri na državnim područjima država članica. U načelu, cilj nacrta prijedloga mogao bi se ostvariti nezavisnim donošenjem istih zakona država članica. U tim okolnostima člankom 50. predviđena je zadovoljavajuća pravna osnova prijedloga i nije potrebno u obzir uzeti članak 352. UFEU-a.

Prema načelu supsidijarnosti, Europska unija trebala bi djelovati samo ako može pružiti bolje rezultate nego intervencija na razini država članica.

Rješenja koja su dosad donijela pojedinačne države članice u odnosu na smanjenje troškova osnivanja dosad nisu usklađena na razini Europske unije. Takvo usklađivanje među državama članicama, koje bi bilo usmjereno na uvođenje istih zahtjeva za određeni pravni oblik nacionalnih trgovačkih društava u nacionalne pravne sustave, iako teoretski moguće, u bližoj se budućnosti čini malo vjerojatnim. Umjesto toga, vrlo je vjerojatno da će pojedinačne mjere država članica i dalje rezultirati različitim ishodima, kako je detaljno prikazano u procjeni utjecaja.

Pojedinačne mjere država članica najčešće su usmjerene prema njihovim posebnim nacionalnim kontekstima i obično ne teže pronalasku načina da se olakša prekogranični

poslovni nastan. Primjerice, zahtjev fizičke prisutnosti pred javnim bilježnikom ili bilo kojim drugim tijelom države članice u kojoj se vrši registracija, iako nije izravno diskriminirajući, ima drukčiji utjecaj na rezidente i nerezidente. Troškovi stranih osnivača vrlo će vjerojatno biti znatniji nego troškovi domaćih osnivača. Isto tako, elektronička registracija koja je u praksi dostupna samo državljanima ili rezidentima, što se čini prihvatljivim u nacionalnom kontekstu, stvara dodatne troškove stranim trgovačkim društvima koje ne snose domaća trgovačka društva.

Stoga se čini da bi bez ikakva djelovanja na razini Europske unije dostupna bila samo neusklađena nacionalna rješenja te da bi mala i srednja poduzeća i dalje bila suočena s preprekama koje otežavaju njihovo širenje u inozemstvu, a troškovi koji proizlaze iz toga imali bi poseban utjecaj na strane osnivače. Države članice koje djeluju pojedinačno teoretski mogu ostvariti pojednostavnjenje koje proizlazi iz usklađenih pravila, no ono je izuzetno malo vjerojatno. U tom kontekstu ciljana intervencija Europske unije čini se usklađenom s načelom supsidijarnosti.

U pogledu načela proporcionalnosti, djelovanje EU-a trebalo bi biti prikladno za postizanje ciljeva politike koja se provodi i ograničeno na ono što je potrebno za njihovo postizanje. Prikladno je uskladiti uvjete osnivanja i poslovanja društava s ograničenom odgovornošću s jednim članom kako bi se postiglo veće prekogranično sudjelovanje MSP-ova u unutarnjem tržištu. Tim bi se djelovanjem trebalo olakšati i potaknuti osnivanje društava i osobito dovesti do povećanja broja društava kćeri u Europskoj uniji. Njime se ne prelaze granice onoga što je potrebno kako bi se postigao taj cilj jer se njime ne pokušavaju u potpunosti uskladiti svi aspekti povezani s poslovanjem društava s ograničenom odgovornošću s jednim članom, već je ograničeno na one aspekte koji su najvažniji u prekograničnom kontekstu. Novom Direktivom, kojom se stavlja izvan snage postojeća Direktiva o trgovačkim društvima s jednim članom, osigurava se usto da sadržaj i oblik predloženog djelovanja Europske unije ne nadilaze ono što je potrebno i proporcionalno kako bi se ostavio regulatorni cilj.

Detaljno objašnjenje prijedloga

Dio 1.: Opća pravila za trgovačka društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom

Opća pravila za trgovačka društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom primjenjuju se na sva trgovačka društva navedena u Prilogu I., uključujući trgovačka društva iz drugog dijela ove Direktive (članci od 1. do 5.). Dvanaestom direktivom Vijeća o pravu trgovačkih društava 89/667/EEZ, kodificiranom Direktivom 2009/102/EZ, predstavljen je pravni instrument kojim se omogućuje ograničenje odgovornosti trgovačkog društva s jednim članom diljem Europske unije. Osim toga, odredbama prvog dijela ove Direktive zahtijeva se objava podataka o trgovačkom društvu s jednim članom u registru dostupnom javnosti i uređuju se odluke koje donosi jedini član te ugovori između jedinog člana i trgovačkog društva. Ako država članica dioničkim društvima odobri mogućnost jednog imatelja udjela, propisi prvog dijela Direktive primjenjuju se i na ta društva.

Dio 2.: Posebna pravila za *Societas Unius Personae* (SUP)

Poglavlje 1.: Opće odredbe

Odredbe drugog dijela ove Direktive primjenjuju se na trgovačka društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom osnovana u obliku SUP-a (članak 6.).

Ako određeno pitanje nije obuhvaćeno ovom Direktivom, treba primijeniti odgovarajuće nacionalno pravo.

Poglavlje 2.: Uspostava SUP-a

Direktivom su ograničeni mogući načini osnivanja SUP-a na osnivanje trgovačkog društva *ex nihilo* (osnivanje potpuno novog trgovačkog društva) ili pretvaranje trgovačkog društva koje već postoji u neki drugi pravni oblik trgovačkog društva. Određene odredbe za svaku od tih dviju metoda iznesene su u Direktivi (članci 8. i 9.), a proces uspostave SUP-a uređen je i nacionalnim pravilima za društva s ograničenom odgovornošću.

SUP *ex nihilo* može uspostaviti bilo koja fizička ili pravna osoba, čak i ako je potonja trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću s jednim članom. Države članice ne bi trebale sprječavati SUP-ove da budu jedini članovi u ostalim trgovačkim društvima.

Samo je društvima s ograničenom odgovornošću navedenima u Prilogu I. dopuštena uspostava SUP-a pretvorbom. Trgovačko društvo koje se pretvara u SUP zadržava svoju pravnu osobnost. U odnosu na postupke pretvaranja u Direktivi se upućuje na nacionalno pravo.

U skladu s ovom Direktivom, SUP mora imati svoje registrirano sjedište i svoju središnju upravu ili svoje glavno mjesto poslovanja u Europskoj uniji (članak 10.).

Poglavlje 3.: Društveni ugovor

Direktivom se osigurava standardni obrazac za društvene ugovore čija je uporaba obvezna u slučaju elektroničke registracije. U njoj se utvrđuje minimalni sadržaj obrasca koji će biti uključen u provedbeni akt koji donosi Komisija (članak 11.).

Društveni ugovor se može promijeniti nakon registracije, no promjene moraju biti u skladu s odredbama Direktive i nacionalnim pravom (članak 12.).

Poglavlje 4.: Registracija SUP-a

Odredbe koje se odnose na postupak registracije čine glavni dio ove Direktive te predstavljaju ključno pitanje u smislu olakšavanja poslovnog nastana društava kćeri u državama članicama Europske unije osim matične države trgovačkog društva. Direktivom se od država članica zahtijeva da ponude postupak registracije koji se u potpunosti može provesti elektronički na daljinu i bez potrebe za fizičkom prisutnošću osnivača pred tijelima države članice u kojoj se vrši registracija. Stoga isto tako mora biti moguće elektronički provesti svu komunikaciju između tijela odgovornog za registraciju i osnivača. Registracija SUP-a mora završiti unutar tri radna dana kako bi bilo moguće brzo osnivanje trgovačkih društava (članak 14.).

Osim toga, Direktiva sadržava opsežan popis dokumenata i podataka koji bi mogli biti potrebni državama članicama u svrhu registracije SUP-a. Nakon registracije SUP može promijeniti dokumente i podatke u skladu s postupkom utvrđenim nacionalnim pravom (članak 13.).

Poglavlje 5.: Jedini udjel

S obzirom na to da SUP ima samo jednog imatelja udjela, smije izdati samo jedan udjel koji se ne može podijeliti (članak 15.).

Poglavlje 6.: Temeljni kapital

Direktivom je propisano da temeljni kapital iznosi najmanje 1 EUR ili najmanje jednu jedinicu nacionalne valute u državi članici u kojoj valuta nije euro. Države članice ne bi trebale uvesti nikakva najveća ograničenja vrijednosti jedinog udjela ili uplaćenog kapitala i ne bi trebale zahtijevati da SUP izdvaja zakonske rezerve. Međutim, Direktivom je SUP-ovima dopušteno izdvajanje dobrovoljnih rezervi (članak 16.).

U okviru Direktive utvrđena su i pravila povezana s raspodjelom (npr. dividendi) jedinom članu SUP-a. Do raspodjele može doći ako SUP zadovolji provjeru bilance stanja, pokazujući

da će nakon raspodjele preostala aktiva SUP-a biti dovoljna za potpuno pokriće njegovih obveza. Osim toga, prije bilo kakve raspodjele upravljačko tijelo mora jedinom članu osigurati potvrdu o solventnosti. Uključivanje dvaju zahtjeva u Direktivu osigurava visoku razinu zaštite vjerovnika, što bi trebalo pomoći razvoju dobrog ugleda oznake „SUP” (članak 18.).

Poglavlje 7.: Struktura i operativni postupci SUP-a

Direktivom su obuhvaćene ovlasti donošenja odluka jednog člana, rad upravnog tijela i zastupanje SUP-a u odnosu na treće strane (članak 21.).

Kako bi se olakšale prekogranične djelatnosti malih i srednjih poduzeća i ostalih trgovačkih društava, Direktivom je jedinom članu dodijeljeno pravo donošenja odluka bez potrebe za održavanjem glavne skupštine te su u njoj izneseni predmeti o kojima jedini član mora odlučiti. Jedini bi član morao moći donositi sve odluke osim onih navedenih u ovoj Direktivi, uključujući delegiranje svojih ovlasti upravljačkom tijelu ako je to dopušteno nacionalnim pravom.

Samo fizičke osobe mogu postati upravitelji SUP-ova, osim ako je to pravom države članice registracije dopušteno pravnim osobama. Direktiva uključuje određene odredbe o imenovanju i smjenjivanju direktora. Direktori su odgovorni za upravljanje SUP-om i predstavljaju i SUP u smislu njegova poslovanja s trećim stranama. Predviđa se da bi SUP mogao biti privlačan model grupama trgovačkih društava i Direktivom se stoga jedinom članu dopušta davanje uputa upravljačkom tijelu. Međutim, te upute moraju biti u skladu s nacionalnim zakonima kojima se štite interesi ostalih strana (članak 22.).

SUP može biti pretvoren u drugi nacionalni pravni oblik. U slučaju da zahtjevi ove Direktive više nisu ispunjeni, SUP mora preuzeti drugi pravni oblik trgovačkog društva ili ga se mora raspustiti. Ako to ne učini, nacionalna tijela moraju imati ovlast raspuštanja trgovačkog društva (članak 25.).

Dio 3. Završne odredbe

Direktivom se od država članica zahtijeva da utvrde odgovarajuće sankcije za kršenje Direktive, nacionalnog prava ili društvenog ugovora (članak 28.). Njome se usto Komisija ovlašćuje da donosi delegirane i provedbene akte.

Da bi popis pravnih oblika trgovačkih društava u državama članicama bio ažuriran, Komisija će, prema potrebi, predložiti izmjenu Priloga I. delegiranim aktom, čime se neće zahtijevati ponovno otvaranje Direktive i ponavljanja zakonodavnog postupka (članak 1. stavak 2.). Predlaže se i delegiranje ovlasti za donošenje dvaju provedbenih akata na Komisiju – u odnosu na obrasce za registraciju i društvene ugovore (članak 11. stavak 3. i članak 13. stavak 2.). Obrasce sadržane u provedbenim aktima bilo bi jednostavnije prilagoditi poslovnom okruženju koje se mijenja od onih koji su doneseni u redovnom zakonodavnom postupku. Komisiji će pri sastavljanju obrazaca pomoći Odbor za prava trgovačkih društava.

Direktivom se stavlja izvan snage Direktiva 2009/102/EZ koja je zamijenjena ovom Direktivom i mijenja se Uredba 1024/2012¹⁴ kako bi se dopustila uporaba Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) (članci 29. i 30.).

Države članice moraju prenijeti odredbe ove Direktive najkasnije dvije godine od datuma njezina donošenja. U međuvremenu će Komisija donijeti potrebne provedbene akte. Države

¹⁴ Uredba (EZ) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) (SL L316, 14.11.2012., str. 1.).

članice pozivaju se da započnu proces provedbe odmah nakon što ova Direktiva stupi na snagu.

4. DOKUMENTI S OBJAŠNJENJIMA

Prema Zajedničkoj političkoj izjavi od 27. listopada 2011., Europska komisija trebala bi zatražiti dokumente s objašnjenjima samo ako može „opravdati za svaki slučaj zasebno [...] potrebu za dostavljanjem takvih dokumenata i njezinu proporcionalnost, posebno uzimajući u obzir složenost direktive i njezino prenošenje, kao i moguće administrativno opterećenje”.

Komisija smatra da je u ovom slučaju opravdano zahtijevati od država članica da dostave dokumente s objašnjenjima u pogledu postojećih provedbenih promjena koje, među ostalim, proizlaze iz znatnih odstupanja u načinima na koje je pravo trgovačkih društava regulirano u državama članicama (npr. u odnosu na građanske zakonike, zakonike o pravu trgovačkih društava i zakone o trgovačkim društvima).

Provedbene mjere imat će čitav niz učinaka na nacionalnoj razini i utjecat će na, primjerice, nacionalno pravo o trgovačkim društvima, postupak registracije, komunikaciju između tijela odgovornog za registraciju i osnivača, *web*-mjesto nadležnih tijela i postupak elektroničke identifikacije. Odredbe drugog dijela Direktive najvjerojatnije će biti prenesene u nekoliko nacionalnih akata. To bi posebno mogao biti slučaj u državama članicama koje imaju više od jednog središnjeg poslovnog registra.

U tom kontekstu obavijest o mjerama prenošenja bit će bitna da bi se razjasnio odnos između odredbi ove Direktive i nacionalnih mjera za prijenos te time procijenila usklađenost nacionalnog zakonodavstva s Direktivom.

Jednostavna obavijest o pojedinačnim mjerama prenošenja ne bi bila dovoljno jasna sama po sebi i stoga Komisiji ne bi omogućila da osigura vjerodostojnu i cjelovitu provedbu svih pravnih odredbi EU-a. Dokumenti s objašnjenjima potrebni su da bi se u potpunosti razumio način na koje države članice prenose odredbe Direktive u nacionalno pravo. Države članice potiču se da podnose dokumente s objašnjenjima u obliku koji sadržava lako čitljive tablice u kojima je prikazano na koji način pojedinačne nacionalne mjere koje su prilagođene odgovaraju odredbama Direktive.

S obzirom na prethodno navedeno, sljedeća uvodna izjava uključena je u predloženu Direktivu: „*U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim.*”

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Direktivom 2009/102/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. iz područja prava trgovačkih društava o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom¹⁵ pojedinačnim je poduzetnicima omogućeno poslovanje uz ograničenu odgovornost diljem Unije.
- (2) U dijelu I. ove Direktive preuzete su odredbe Direktive 2009/102/EZ u odnosu na sva društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom. Njime se zahtijeva da, u slučaju da jedini imatelj udjela preuzima sve udjele, njegov bi identitet trebalo otkriti javnosti unosom u registar. Ovom se Direktivom isto tako osigurava da se odluke koje donosi jedini imatelj udjela koji izvršava ovlasti glavne skupštine te ugovori između imatelja udjela i trgovačkog društva bilježe u pisanom obliku, osim ako se odnose na ugovore sklopljene u tržišnim uvjetima tijekom uobičajenog tijeka poslovanja.
- (3) Osnivanje društava s ograničenom odgovornošću s jednim članom kao društava kćeri u ostalim državama članicama uzrokuje troškove zbog različitih pravnih i administrativnih zahtjeva koji moraju biti ispunjeni u dotičnim državama članicama. Takvi različiti zahtjevi i dalje su prisutni među državama članicama.
- (4) Komunikacijom Komisije „Integrirana industrijska politika za globalizacijsko doba: stavljanje konkurentnosti i održivosti u središte pozornosti”¹⁶ potiču se osnivanje, rast i internacionalizacija malih i srednjih poduzeća. To je važno za gospodarstvo Unije jer mala i srednja poduzeća obuhvaćaju dvije trećine zaposlenih u Uniji i imaju znatan potencijal u pogledu rasta i otvaranja radnih mjesta.
- (5) Poboljšanje poslovnog okruženja, posebno za mala i srednja poduzeća, smanjenjem troškova transakcija u Europi, promicanje klastera i internacionalizacija malih i

¹⁵ SL L 258, 1.10.2009., str. 20.

¹⁶ COM(2010) 614 završna verzija, 28.10.2010.

srednjih poduzeća bili su ključni elementi inicijative „Integrirana industrijska politika za globalizacijsko doba” iznesena u Komunikaciji Komisije o strategiji Europa 2020.¹⁷

- (6) U skladu sa strategijom Europa 2020., Revizijom Akta o malom poduzetništvu za Europu¹⁸ zagovarao se daljnji napredak u smislu ostvarenja pametnih propisa, unaprjeđenja pristupa tržištu i promicanja poduzetništva, otvaranja radnih mjesta i uključivog rasta.
- (7) Kako bi se olakšale prekogranične djelatnosti malih i srednjih poduzeća te osnivanje trgovačkih društava s jednim članom kao društava kćeri u ostalim državama članicama, treba smanjiti troškove i administrativna opterećenja do kojih dolazi pri osnivanju tih trgovačkih društava.
- (8) Dostupnost usklađenog pravnog okvira kojim se uređuje uspostava trgovačkih društava s jednim članom, uključujući uspostavu jedinstvenog obrasca za društvene ugovore, trebala bi pridonijeti postupnom ukidanju ograničenja slobode poslovnog nastana u odnosu na uvjete za osnivanje društava kćeri na državnim područjima država članica i dovesti do smanjenja troškova.
- (9) Društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom koja su uspostavljena i posluju u skladu s ovom Direktivom trebala bi svojem nazivu dodati zajedničku kraticu koja se lako prepoznaje – SUP (*Societas Unius Personae*).
- (10) Da bi se poštovali postojeći običaji prava trgovačkih društava država članica, trebalo bi im omogućiti fleksibilnost u odnosu na način i mjeru u kojoj žele primijeniti usklađena pravila kojima se uređuju uspostava i poslovanje SUP-ova. Države članice mogu primijeniti Dio 2. ove Direktive na sva društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom kako bi sva takva trgovačka društva mogla poslovati i biti prepoznata kao SUP-ovi. Druga je mogućnost da bi trebale osigurati osnivanje SUP-a kao odvojenog pravnog oblika trgovačkog društva koje bi postojalo paralelno s ostalim oblicima društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom predviđenim nacionalnim pravom.
- (11) Da bi se osigurala što je šira moguća primjena usklađenih pravila, i fizičke i pravne osobe trebale bi imati pravo na uspostavu SUP-ova. Zbog istog bi razloga društva s ograničenom odgovornošću koja nisu uspostavljena kao SUP-ovi trebala imati mogućnost ostvarivanja koristi iz okvira za SUP-ove. Trebala bi imati mogućnost prijelaza u SUP-ove u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.
- (12) Da bi se poduzećima omogućilo da iskoriste sve prednosti unutarnjeg tržišta, države članice ne bi trebale zahtijevati da se registrirano sjedište SUP-a i njegova središnja uprava nalaze u istoj državi članici.
- (13) Da bi osnivanje društava kćeri u ostalim državama članicama bilo jednostavnije i jeftinije, osnivači SUP-ova ne bi trebali biti obvezni fizički se pojaviti pred tijelom za registraciju bilo koje države članice. Registru bi se trebalo moći pristupiti iz bilo koje države članice i osnivač trgovačkog društva trebao bi imati mogućnost upotrebe postojećih jedinstvenih kontaktnih točaka uspostavljenih u okviru Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ kao poveznice s nacionalnim točkama

¹⁷ COM(2010) 2020 završna verzija, 3.3.2010.

¹⁸ COM(2011) 78 završna verzija, 23.2.2011.

¹⁹ Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

elektroničke registracije. Stoga bi trebalo biti moguće osnivati SUP-ove na daljinu i u potpunosti elektroničkim putem.

- (14) Da bi se osigurala visoka razina transparentnosti, svi dokumenti registrirani u registru trgovačkih društava trebali bi biti javno dostupni u sustavu povezivanja registara iz članka 4.a stavka 2. Direktive 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
- (15) Da bi se osigurala visoka razina jedinstvenosti i elektroničke dostupnosti, dokumenti upotrijebljeni za registraciju SUP-ova trebali bi biti u jedinstvenom obliku dostupnom na svim službenim jezicima Unije. Svaka država članica može zatražiti ispunjavanje registracije na službenom jeziku dotične države članice, no potiče se je i da omogući registraciju na ostalim službenim jezicima Unije.
- (16) U skladu s preporukama iznesenima u Reviziji Akta o malom poduzetništvu²¹ Europske komisije iz 2011. u vezi sa smanjenjem vremena potrebnog za pokretanje novih poduzeća, SUP-ovi bi trebali dobiti potvrdu o registraciji u relevantnom registru države članice u roku od tri radna dana. Ta bi pogodnost trebala biti dostupna samo novoosnovanim poduzećima, a ne postojećim subjektima koji se žele pretvoriti u SUP s obzirom na to da bi registracija takvih subjekata, u smislu njihove prirode, mogla potrajati.
- (17) Svaka država članica trebala bi odrediti jednu nadležnu točku za elektroničku registraciju. Da bi podržale imenovana tijela u razmjeni podataka o identitetu osnivača, države članice mogu upotrebljavati sredstva predviđena na temelju Uredbe (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća²².
- (18) Odredbe povezane s osnivanjem društava s ograničenom odgovornošću s jednim članom ne bi trebale utjecati na pravo država članica da održe postojeća pravila u vezi s provjerom postupka registracije, pod uvjetom da se cijeli postupak registracije može završiti elektronički i na daljinu.
- (19) U slučaju elektroničke registracije SUP-a trebalo bi zahtijevati upotrebu obrasca za društvene ugovore. Ako je u skladu s nacionalnim pravom dopušten drugi oblik registracije, upotreba obrasca nije potrebna, no društveni ugovor mora biti u skladu sa zahtjevima Direktive. Minimalni kapitalni zahtjev za uspostavu društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom razlikuje se među državama članicama. Većina država članica već je poduzela korake prema ukidanju minimalnog kapitalnog zahtjeva ili njegovu zadržavanju na nominalnoj razini. SUP-ovi ne bi trebali podlijevati visokom iznosu minimalnog kapitalnog zahtjeva s obzirom na to da bi to predstavljalo prepreku njihovoj uspostavi. Međutim, vjerovnici bi trebali biti zaštićeni od prekomjernih raspodjela jednim članovima koje bi mogle utjecati na sposobnost SUP-a da otplati svoje dugove. Takvu bi zaštitu trebalo osigurati uvođenjem zahtjeva za bilancu stanja (obveze koje ne premašuju imovinu) i potvrde o solventnosti koju priprema i potpisuje upravljačko tijelo. Ne bi trebalo biti dodatnih ograničenja u odnosu na upotrebu kapitala za jedinog člana.

²⁰ Direktiva 2009/101/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 48. stavka 2. Ugovora, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera (SL 258, 1.10.2009., str. 11.).

²¹ COM(2011) 78 završna verzija, 23.2.2011.

²² Uredba (EZ) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2008/49/EZ („Uredba IMI”) (SL L 316, 14.11.2012., str. 1.).

- (20) Da bi se spriječila zlouporaba i pojednostavio nadzor, SUP-ovi ne bi trebali izdati nijedan dodatni udjel niti bi jedini udjel trebao biti podijeljen. Niti bi SUP-ovi trebali steći ili posjedovati svoj jedini udjel, bilo izravno ili neizravno. Prava povezana s jedinim udjelom trebala bi izvršavati samo jedna osoba. Ako države članice omogućuju suvlasništvo jedinog udjela, samo bi jedan zastupnik trebao imati pravo djelovati u ime suvlasnika i samo bi se njega trebalo smatrati jedinim članom za potrebe ove Direktive.
- (21) Da bi se osigurala visoka razina transparentnosti, odluke koje je donio jedini član SUP-a koji izvršava ovlasti glavne skupštine trebale bi biti zabilježene u pisanom obliku. Takve bi odluke trebalo otkriti trgovačkom društvu i čuvati u pisanom obliku najmanje pet godina.
- (22) Upravljačko tijelo SUP-a trebalo bi se sastojati od jednog ili više direktora. Samo bi fizičke osobe trebalo imenovati direktorima, osim u slučaju da država članica registracije dopušta da pravne osobe djeluju kao direktori.
- (23) Da bi se olakšalo poslovanje grupa trgovačkih društava, upute koje upravljačkom tijelu izdaje jedini član trebale bi biti obvezujuće. Upravljačko tijelo ne bi trebalo pratiti te upute samo ako praćenje takvih uputa znači kršenje nacionalnog prava države članice u kojoj je trgovačko društvo registrirano. Uz iznimku bilo koje odredbe društvenog ugovora kojom je zastupanje trgovačkog društva ograničeno na sve direktore zajednički, bilo koje drugo ograničenje ovlasti direktora koje proizlazi iz društvenog ugovora ne bi trebalo biti obvezujuće ako se odnosi na treće strane.
- (24) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama za kršenje odredaba ove Direktive i osigurati njihovo provođenje. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (25) Da bi se smanjilo administrativne i pravne troškove povezane s uspostavom trgovačkih društava i osigurala visoka razina dosljednosti u postupku registracije diljem država članica, provedbene ovlasti za donošenje obrazaca za registraciju i za društvene ugovore SUP-a treba prenijeti na Komisiju. Te ovlasti trebale bi se izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²³.
- (26) Da bi se buduće promjene prilagodilo zakonima država članica i zakonodavstvu Unije povezanim s vrstama trgovačkih društava, ovlast donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije treba prenijeti na Komisiju kako bi ona ažurirala popis poduzeća sadržanih u Prilogu I. Od posebne je važnosti da Komisija provede prikladna savjetovanja tijekom svojih priprema, uključujući na stručnoj razini. Pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati istovremen, pravodoban i prikladan prijenos relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (27) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima²⁴, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih

²³ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

²⁴ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim.

- (28) S obzirom na to da države članice ne mogu u zadovoljavajućoj mjeri ostvariti cilj ove Direktive, naime olakšati osnivanje društava s ograničenom odgovornošću s jednim članom, uključujući SUP-ove, već ga se u smislu njihova raspona i učinaka može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti navedenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi okvire koji su potrebni za ostvarivanje tih ciljeva.
- (29) S obzirom na znatne izmjene Direktive 2009/102/EZ, u interesu jasnoće i pravne sigurnosti, tu Direktivu treba staviti izvan snage.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Dio 1.

Opće odredbe

Članak 1.

Područje primjene

1. Mjere za usklađivanje predviđene ovom Direktivom primjenjuju se na zakone i druge propise država članica u odnosu na sljedeće:
 - (a) vrste društava navedene u Prilogu I.;
 - (b) *Societas Unius Personae* (SUP) iz članka 6.
2. Države članice u roku od dva mjeseca obavješćuju Komisiju o bilo kakvim promjenama vrsta društava s ograničenom odgovornošću predviđenim njihovim nacionalnim pravom koje se odnose na sadržaj Priloga I.

U takvu je slučaju Komisija ovlaštena delegiranim aktima u skladu s člankom 26. prilagoditi popis trgovačkih društava iz Priloga I.
3. Ako država članica ostalim društvima osim onih navedenih u Prilogu I. dopušta da budu osnovana kao ili postanu trgovačka društva s jednim članom, kako je utvrđeno člankom 2. stavkom 1., na njih se primjenjuje dio 1. ove Direktive.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „trgovačko društvo s jednim članom” znači trgovačko društvo u kojem je jedna osoba vlasnik svih udjela;
- (2) „pretvaranje” znači svaki postupak kojim postojeće trgovačko društvo postaje ili prestaje biti SUP;
- (3) „raspodjela” znači svaka financijska korist koju izravno ili neizravno iz SUP-a izvlači jedini član, u odnosu na jedini udjel, uključujući prijenos novca ili imovine. Raspodjele mogu poprimiti oblik dividende i mogu se provoditi kupnjom ili prodajom imovine ili s pomoću bilo kojeg drugog sredstva;
- (4) „društveni ugovor” znači društveni ugovor ili statut ili bilo koje drugo pravilo ili dokument o osnivanju kojim se osniva trgovačko društvo;
- (5) „direktor” znači bilo koji član upravljačkog tijela koji je službeno imenovan ili koji *de facto* djeluje kao direktor.

Članak 3.

Objava

Kada trgovačko društvo postane trgovačko društvo s jednim članom jer sve njegove udjele drži jedna osoba, ta činjenica zajedno s identitetom jedinog člana mora se zapisati u spis ili unijeti u registar kako se navodi u članku 3. stavcima 1. i 3. Direktive 2009/101/EEZ ili unijeti u registar pohranjen u trgovačkom društvu te biti javno dostupna.

Članak 4.
Glavna skupština

1. Jedini član izvršava ovlasti glavne skupštine trgovačkog društva.
2. Odluke koje donosi jedini član koji izvršava ovlasti iz stavka 1. bilježe se u pisanom obliku.

Članak 5.
Ugovori između jedinog člana i trgovačkog društva

1. Ugovori između jedinog člana i trgovačkog društva bilježe se u pisanom obliku.
2. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati stavak 1. na ugovore sklopljene u tržišnim uvjetima tijekom uobičajenog tijeka poslovanja koji nisu štetni za trgovačko društvo s jednim članom.

Dio 2.

Societas Unius Personae

Poglavlje 1.

Pravni oblik i opća načela

Članak 6.

Pravni oblik

1. Države članice osiguravaju mogućnost registracije društava s ograničenom odgovornošću s jednim članom u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima u ovom dijelu. Takva društva navode se kao SUP-ovi.
2. Države članice ne bi trebale sprječavati SUP-ove da budu jedini članovi u ostalim trgovačkim društvima.

Članak 7.

Opća načela

1. Države članice SUP-ovima dodjeljuju potpunu pravnu osobnost.
2. Države članice osiguravaju da jedini član nije odgovoran ni za jedan iznos koji premašuje upisani temeljni kapital.
3. Naziv trgovačkog društva koje ima pravni oblik SUP-a popraćeno je kraticom „SUP”. Samo SUP može upotrebljavati kraticu „SUP”.
4. SUP i njegov društveni ugovor podliježu nacionalnom pravu države članice u kojoj je SUP registriran (dalje u tekstu „primjenjivo nacionalno pravo”).
5. Države članice osiguravaju da je SUP osnovan na neodređeno razdoblje, osim ako je drugačije predviđeno društvenim ugovorom.

Poglavlje 2.

Uspostava

Članak 8.

Osnivanje

SUP može osnovati fizička ili pravna osoba.

Članak 9.

Pretvaranje u SUP

1. Države članice osiguravaju uspostavu SUP-a pretvaranjem vrsta trgovačkih društava navedenih u Prilogu I.
2. Uspostava SUP-a pretvaranjem ne rezultira nikakvim postupcima likvidacije, nikakvim gubitkom ili prekidom pravne osobnosti niti utječe ni na kakva prava ili obveze koje su postojale prije pretvaranja.
3. Države članice osiguravaju da trgovačko društvo ne postaje SUP osim:

- (a) ako su imatelji udjela donijeli odluku ili je jedini član donio odluku kojom odobrava pretvaranje trgovačkog društva u SUP;
- (b) ako je njegov društveni ugovor u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom i
- (c) ako je njegova neto imovina barem jednaka iznosu njegova upisanog temeljnog kapitala plus rezerve koje se ne smiju raspodijeliti u skladu s njegovim društvenim ugovorom.

Članak 10.
Sjedište SUP-a

SUP mora imati svoje registrirano sjedište i svoju središnju upravu ili svoje glavno mjesto poslovanja u Uniji.

Poglavlje 3. **Društveni ugovor**

Članak 11.
Jedinstveni obrazac za društvene ugovore

- 1. Države članice zahtijevaju da se društvenim ugovorima SUP-a obuhvaćaju barem predmeti predviđeni stavkom 2.
- 2. Jedinstvenim obrascem za društvene ugovore obuhvaćaju se pitanja povezana s uspostavom, udjelom, temeljnim kapitalom, organizacijom, računima i raspuštanjem SUP-a.
Stavlja se na raspolaganje elektronički.
- 3. Komisija donosi jedinstveni obrazac za društvene ugovore provedbenim aktom. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27.

Članak 12.
Izmjene društvenog ugovora

- 1. SUP može nakon registracije izmijeniti svoj društveni ugovor elektronički ili drukčije u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom. Taj se podatak upisuje u registar trgovačkih društava u državama članicama registracije.
- 2. Izmijenjeni društveni ugovor SUP-a obuhvaća barem predmete predviđene u jedinstvenom obrascu iz članka 11. stavka 2.

Poglavlje 4. **Registracija**

Članak 13.
Formalnosti povezane s registracijom

- 1. Države članice mogu samo za registraciju SUP-a zahtijevati sljedeće podatke ili dokumentaciju:
 - (a) naziv SUP-a;
 - (b) adresu registriranog sjedišta, središnje uprave i/ili glavnog mjesta poslovanja SUP-a;

- (c) djelatnost SUP-a;
 - (d) imena, adrese i sve ostale podatke potrebne da bi se identificirao član koji je osnivač i, ako je primjenjivo, stvarni vlasnik i zastupnik koji vrši registraciju SUP-a u ime člana;
 - (e) imena, adrese i sve ostale podatke potrebne da bi se identificirale osobe koje su ovlaštene zastupati trgovačko društvo u poslovanju s trećim stranama i u pravnim postupcima te jesu li iste pravno sposobne u smislu zakona država članica iz članka 22.;
 - (f) temeljni kapital SUP-a;
 - (g) nominalnu vrijednost jedinog udjela, ako je potrebno;
 - (h) društveni ugovor SUP-a;
 - (i) ako je primjenjivo, odluku kojom se ovlašćuje pretvaranje društva u SUP.
2. Komisija provedbenim aktom uspostavlja obrazac koji treba upotrebljavati za registraciju SUP-ova u registru trgovačkih društava država članica u skladu sa stavkom 1. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27.

Članak 14. **Registracija**

1. SUP je registriran u državi članici u kojoj mora imati svoje registrirano sjedište.
2. SUP stječe pravnu osobnost na dan upisa u registar trgovačkih društava države članice registracije.
3. Države članice osiguravaju mogućnost potpunog završetka postupka elektroničke registracije za novoosnovane SUP-ove bez potrebe da se član koji je osnivač osobno pojavljuje pred bilo kojim tijelom u državi članici registracije (elektronička registracija).
4. Nacionalna *web*-mjesta za elektroničku registraciju uključuju poveznice s *web*-mjestima za registraciju u ostalim državama članicama. Države članice osiguravaju da se obrasci u nastavku upotrebljavaju pri elektroničkoj registraciji:
 - (a) jedinstveni obrazac za društvene ugovore iz članka 11. i
 - (b) obrazac za registraciju iz članka 13.

Države članice izdaju potvrdu o registraciji kojom se potvrđuje da je postupak registracije završen. Potvrdu o registraciji najkasnije tri radna dana od primitka cjelovite potrebne dokumentacije izdaje nadležno tijelo.

5. Države članice mogu utvrditi pravila u vezi s provjerom identiteta člana koji je osnivač i bilo koje druge osobe koja obavlja registraciju u ime člana te prihvatljivosti dokumenata i ostalih podataka podnesenih tijelu za registraciju. Svaki oblik identifikacije izdane u drugoj državi članici od tijela te države ili u njihovo ime, uključujući identifikaciju izdanu elektronički, priznaje se i i prihvaća za potrebe provjere koju provodi država članica registracije.

Ako se, za potrebe prvog podstavka, države članice moraju poslužiti međusobnom administrativnom suradnjom, primjenjuju Uredbu (EU) br. 1024/2012.

6. Države članice ne uvjetuju registraciju SUP-a dobivanjem bilo kakve dozvole ili ovlaštenja. Registracija SUP-a, svi dokumenti podneseni tijekom postupka registracije i njihove naknadne promjene objavljuju se u relevantnom registru trgovačkih društava odmah nakon registracije.

Poglavlje 5. Jedini udjel

Članak 15. Jedini udjel

1. SUP ne izdaje više od jednog udjela. Taj se jedini udjel ne dijeli.
2. SUP ne stječe ili posjeduje svoj jedini udjel, bilo izravno ili neizravno.
3. Ako u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom jedini udjel SUP-a posjeduje više osoba, te se osobe u odnosu na SUP smatraju jednim članom. Izvršavaju svoje ovlasti posredstvom jednog zastupnika i obavješćuju upravljačko tijelo SUP-a bez nepotrebne odgode o imenu tog zastupnika i bilo kakvoj promjeni povezanoj s time. Izvršavanje njihovih prava u SUP-u obustavljeno je do takve obavijesti. Vlasnici jedinog udjela zajednički i solidarno odgovaraju za priložene obveze koje je preuzeo zastupnik.

Identitet zastupnika unosi se u relevantan registar trgovačkih društava.

Poglavlje 6. Temeljni kapital

Članak 16. Temeljni kapital

1. Temeljni kapital SUP-a iznosi najmanje 1 EUR. U državama članicama u kojima euro nije nacionalna valuta temeljni kapital barem je jednak jednoj jedinici valute te države članice.
2. Kapital SUP-a u cijelosti je upisan.
3. Države članice ne određuju nikakvu najveću vrijednost jednog udjela.
4. Države članice osiguravaju da SUP ne podliježe pravilima na temelju kojih trgovačka društva moraju izdvajati zakonske rezerve. Države članice dopuštaju trgovačkim društvima izdvajanje rezervi u skladu s njihovim društvenim ugovorima.
5. Države članice zahtijevaju navođenje upisanog i uplaćenog kapitala na dopisima i narudžbenicama, bilo u papirnatom obliku ili na nekom drugom mediju. Ako trgovačko društvo ima svoje *web*-mjesto, ti se podaci ondje javno objavljuju.

Članak 17. Naknada za udjel

1. Naknada za udjel u cijelosti se uplaćuje u trenutku registracije SUP-a.
2. U slučaju elektroničke registracije naknada se uplaćuje na bankovni račun SUP-a. Naknadno povećanje ili smanjenje temeljnog kapitala dopušteno je barem u gotovini i u naravi.

3. U slučaju gotovinske uplate, država članica registracije SUP-a prihvaća uplatu na bankovni račun banke koja posluje u Uniji kao dokaz o uplati ili povećanju temeljnog kapitala.

Članak 18.

Raspodjele

1. SUP može na temelju preporuke upravljačkog tijela provesti raspodjelu jedinom članu pod uvjetom da je ona u skladu sa stavcima 2. i 3.
2. SUP ne provodi raspodjelu jedinom članu ako je sa zadnjim danom posljednje financijske godine neto imovina prikazana u godišnjem financijskom izvještaju SUP-a bila, ili bi nakon takve raspodjele postala, manja od iznosa temeljnog kapitala uvećanog za rezerve koje se ne mogu raspodijeliti u skladu s društvenim ugovorom SUP-a. Izračun se temelji na posljednjoj donesenoj bilanci stanja. Uzima se u obzir i svaka promjena temeljnog kapitala ili dijela rezervi koja ne smije biti raspodijeljena, a do koje dolazi nakon zadnjeg datuma financijske godine.
3. SUP ne provodi raspodjelu jedinom članu ako ona dovodi do nemogućnosti SUP-a da podmiri svoje dugove kako budu dospijevali na naplatu nakon raspodjele. Upravljačko tijelo mora potvrditi u pisanom obliku da je, nakon cjelovite analize poslova i planova SUP-a, oblikovalo opravdano mišljenje da će SUP moći podmiriti svoje dugove kako budu dospijevali tijekom uobičajenog tijeka poslovanja u godini nakon datuma predložene raspodjele („potvrda o solventnosti”). Potvrdu o solventnosti mora potpisati upravljačko tijelo, a njezina preslika mora biti dostavljena jedinom članu 15 dana prije usvajanja odluke o raspodjeli.
4. Potvrda o solventnosti javno se objavljuje. Ako trgovačko društvo ima svoje *web*-mjesto, ti se podaci ondje javno objavljuju.
5. Svaki je direktor osobno odgovoran za preporuku ili nalog raspodjele ako je taj direktor znao ili, s obzirom na okolnosti, trebao znati da bi raspodjela bila suprotna stavku 2. ili 3. Isto se primjenjuje na jedinog člana u odnosu na svaku odluku o provođenju raspodjele iz članka 21.

Članak 19.

Povrat nezakonito provedenih raspodjela

Država članica osigurava povrat svih raspodjela isplaćenih suprotno članku 18. stavku 2. ili stavku 3. SUP-u ako se ustanovi da je jedini član znao ili, s obzirom na okolnosti, trebao znati da bi raspodjela bila suprotna članku 18. stavku 2. ili stavku 3.

Članak 20.

Smanjenje temeljnog kapitala

Države članice osiguravaju da su smanjenja temeljnog kapitala SUP-a koja *de facto* vode do raspodjele jedinom članu u skladu s člankom 18. stavcima 2. i 3.

Poglavlje 7. Organizacija

Članak 21.

Odluke jedinog člana

1. Odluke koje donosi jedini član SUP-a jedini član bilježi u pisanom obliku. Evidencije donesenih odluka čuvaju se najmanje pet godina.
2. Jedini član odlučuje o sljedećem:
 - (a) odobrenju godišnjih financijskih izvještaja;
 - (b) raspodjeli članu;
 - (c) povećanju temeljnog kapitala;
 - (d) smanjenju temeljnog kapitala;
 - (e) imenovanju i smjenjivanju direktora;
 - (f) naknadama za direktore, ako postoje, uključujući kad je jedini član direktor;
 - (g) promjeni registriranoga sjedišta;
 - (h) imenovanju i smjenjivanju revizora, ako je primjenjivo;
 - (i) pretvaranju SUP-a u drugi oblik trgovačkog društva;
 - (j) prestanku SUP-a;
 - (k) svim izmjenama društvenog ugovora.

Jedini član ne smije delegirati odluke iz prvog podstavka upravljačkom tijelu.

3. Jedinom je članu dopušteno donošenje odluka bez sazivanja glavne skupštine. Države članice ne uvode nikakva službena ograničenja u odnosu na ovlasti jedinog člana da donosi odluke, uključujući one u vezi s vremenom i mjestom kad je moguće donošenje takvih odluka.

Članak 22.

Uprava

1. SUP-om upravlja upravljačko tijelo koje se sastoji od jednog ili više direktora.
2. Broj direktora navodi se u društvenom ugovoru.
3. Upravljačko tijelo može izvršavati sve ovlasti SUP-a koje ne izvršava jedini član ili, ako je primjenjivo, nadzorni odbor.
4. Direktori su fizičke osobe ili pravne osobe ako je to dopušteno u okviru primjenjivog nacionalnog prava. Oni se imenuju na neograničeno vremensko razdoblje, osim ako je drugačije navedeno u odluci jedinog člana o imenovanju ili u društvenom ugovoru. Jedini član može postati direktor.
5. Jedini član može u bilo kojem trenutku smijeniti direktora donošenjem odluke. Direktoru se odmah nakon što bude smijenjen oduzimaju ovlasti da kao direktor djeluje u ime SUP-a. To ne utječe na sva ostala prava i obveze u okviru primjenjivog nacionalnog prava.

6. Fizička osoba koja je pravno nesposobna u smislu prava ili sudske ili administrativne odluke države članice registracije ne može djelovati kao direktor. Ako je direktor pravno nesposoban u smislu sudske ili administrativne odluke koju je donijela druga država članica i ako ta odluka ostane na snazi, odluka mora biti objavljena nakon registracije u skladu s člankom 13. Država članica može, kao pitanje javne politike, odbiti registraciju trgovačkog društva ako direktor podliježe neriješenoj pravnoj nesposobnosti u drugoj državi članici.

Ako se, za potrebe ovog stavka, države članice moraju poslužiti međusobnom administrativnom suradnjom, primjenjuju Uredbu (EU) br. 1024/2012.

7. Svaka osoba, čija usmjerenja ili upute direktori obično prate, a da nije službeno imenovana, smatra se direktorom u smislu svih dužnosti i obveza kojima podliježu direktori. Osobu se ne smatra direktorom isključivo na temelju toga što upravljačko tijelo djeluje u skladu sa savjetima koje je dala u svojstvu stručnjaka.

Članak 23.

Upute imatelja udjela

1. Jedini član ima pravo davanja uputa upravljačkom tijelu.
2. Upute jedinog člana nisu obvezujuće ni za jednog direktora ako se njima krše društveni ugovor ili primjenjivo nacionalno pravo.

Članak 24.

Ovlast djelovanja i sklapanja ugovora u ime SUP-a

1. Upravljačko tijelo SUP-a, koje se sastoji od jednog ili više direktora, ima ovlast zastupati SUP, uključujući pri sklapanju ugovora s trećim stranama i u sudskim postupcima.
2. Direktori mogu pojedinačno zastupati SUP, uključujući pri sklapanju ugovora s trećim stranama i u sudskim postupcima, osim ako je društvenim ugovorom utvrđeno zajedničko zastupanje. Bilo koje drugo ograničenje ovlasti direktora, u okviru društvenog ugovora, odlukom jedinog člana ili odlukom upravljačkog tijela, ne smije se uzeti u obzir ni u kojem sporu s trećim stranama, čak i ako je to ograničenje objavljeno. Mjere koje poduzima upravljačko tijelo obvezujuće su za SUP, čak i ako nisu unutar predmeta djelatnosti SUP-a.
3. Upravljačko tijelo može delegirati pravo zastupanja SUP-a ako je to dopušteno društvenim ugovorom. Ne delegira se dužnost upravljačkog tijela u smislu pokretanja stečajnog postupka ili bilo kojeg sličnog postupka likvidacije.

Članak 25.

Pretvaranje SUP-a u drugi oblik trgovačkog društva

1. Države članice osiguravaju da se u okviru njihovih nacionalnih prava od SUP-ova zahtijeva da ih se raspušta ili pretvara u drugi oblik trgovačkog društva ako SUP-ovi prestanu djelovati u skladu sa zahtjevima utvrđenima ovom Direktivom. Ako SUP ne poduzme prikladne korake za pretvaranje u drugi pravni oblik trgovačkog društva, nadležnom tijelu dodjeljuju se ovlasti potrebne za raspuštanje SUP-a.
2. SUP u svakom trenutku može odlučiti o pretvaranju u drugi pravni oblik trgovačkog društva, pridržavajući se postupka utvrđenog primjenjivim nacionalnim pravom.

3. SUP koji je pretvoren u drugi pravni oblik trgovačkog društva ili raspušten u skladu sa stavcima 2. i 3. prestaje upotrebljavati kraticu SUP.

Dio 3.

Završne odredbe

Članak 26.

Izvršavanje delegiranih ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima ovim člankom.
2. Delegacija ovlasti iz članka 1. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 1. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave te odluke u *Službenom listu Europske unije* ili kasnijeg datuma navedenog u odluci. Ona ne utječe na valjanost nijednog delegiranog akta koji je već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 1. stavkom 2. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 27.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za prava trgovačkih društava. Navedeni odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 28.

Kazne

Države članice utvrđuju sankcije koje se primjenjuju za kršenje nacionalnih odredbi donesenih u skladu s ovom Direktivom i poduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje njihove provedbe. Predviđene su sankcije učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 29.

Stavljanje izvan snage

1. Direktiva 2009/102/EZ stavlja se izvan snage 24 mjeseca nakon dana donošenja ove Direktive plus jedan dan.
2. Pozivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se pozivanjima na ovu Direktivu te se tumače u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 30.
Izmjena Uredbe (EU) br. 1024/2012

U Prilogu Uredbi (EU) br. 1024/2012 dodaje se sljedeća točka 6.:

„6. Direktiva [...] /.../EU] Europskog parlamenta i Vijeća od [...] o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom*: članci 14. i 22.

* SL L [...].”

Članak 31.
Prijenos

1. Države članice najkasnije do 24 mjeseca nakon donošenja ove Direktive donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. Odmah Komisiji dostavljaju tekst tih odredaba.
2. Primjenjuju ove odredbe 24 mjeseca nakon dana donošenja ove Direktive plus jedan dan.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe pri njihovoj službenoj objavi sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. Države članice određuju načine tog upućivanja.

Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 32.
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 33.
Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik